

حضور کارورزان پزشکی قطب در بخش فیزیوتراپی بیمارستان‌ها (امام رضا (ع) و طالقانی)
برای اولین بار در سطح دانشگاه

حیطه نوآوری:

- تدوین برنامه و بازنگری برنامه های آموزشی
- روشها و تکنیک های آموزشی
- سنجش و ارزشیابی و اثربخشی آموزشی
- مرجعیت، رهبری و مدیریت آموزشی
- مشاوره و راهنمایی و فعالیتهای فرهنگی و امور تربیتی و اجتماعی
- محصولات آموزشی

نام صاحب فعالیت نوآورانه: دکتر سهیلا رشادت (ریاست قطب علمی آموزش پزشکی جامعه‌نگر، نماینده علمی قطب کشوری و مسئول عرصه پزشکی جامعه‌نگر) در دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
تولیت برنامه: قطب علمی پزشکی جامعه‌نگر

نام همکاران: واحد اجراء ریاست قطب (دکتر سهیلا رشادت)، سوپروایزر آموزشی قطب (آقای سیروس کبودی)، همکاران بخش فیزیوتراپی بیمارستانها (سرکار خانم راشدی)

محل انجام فعالیت: بخش فیزیوتراپی بیمارستان‌ها (امام رضا (ع) و طالقانی)، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

هدف کلی

آموزش کارورزان پزشکی از طریق حضور کارورزان پزشکی قطب در بخش فیزیوتراپی بیمارستان‌ها (امام رضا (ع) و طالقانی)

اهداف ویژه / اختصاصی

۱. آموزش توانبخشی بیماران (پیشگیری سطح ۳) به کارورزان پزشکی
۲. ارتقاء مهارتهای علمی و حرفه‌ای دانشجویان کارورزان پزشکی
۳. استفاده از ظرفیتهای موجود در سطح دانشگاه در راستای توسعه و نوآوری آموزش پزشکی
۴. تعهد قطب به بسته سیاستی تحول و نوآوری آموزشی مدون شده در سطح وزارت متبوع

بیان مسأله

- {بند ۲ اعلامیه آلماتا آمده است: برنامه های آموزشی می بایستی مبتنی بر نیازهای بهداشتی کشور باشد و در بند ۵ این اعلامیه بر یادگیری مبتنی بر مهارت، در بند ۹ بر هماهنگی آموزش پزشکی با خدمات بهداشتی و در بند ۱۱ بر آموزش چندپیشه تأکید شده است. همچنین در توصیه های ۲۲ گانه گردهمایی سال ۱۹۹۳، بند ۲۲ آن، اشاره بر تعهد دانشگاهها در قبال آموزش پزشکی در جامعه گردیده است.} همچنین در بسته سیاستی تحول نوآوری آموزشی مدون شده از سوی وزارت محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیل به اهداف پاسخگویی به جامعه در رأس و محور کلیه سیاستها قرار گرفته است. عمل به این تکلیف قطعاً رسالت و تعهد قطب علمی آموزش پزشکی جامعه نگر نیز می باشد.

آشنایی با فرآیندهای درمانی فیزیوتراپی و مواجهه با بیماران روتین مراجعه کننده به بیمارستانها می تواند به توانمند شدن دانشجویان در مواجهه با بیماران و ارجاع صحیح و به موقع بیماران منجر شود. بسیاری از بیماریها مانند سکتة های مغزی، انواع کمردردها و اختلالات اسکلتی و عضلانی و ... منجر به ایجاد ناتوانی های دائمی یا موقت در بیماران می گردند. فیزیوتراپی شیوه ای از درمان بیماریها و اختلالات عصبی - ماهیچه ای - اسکلتی با استفاده از تجهیزات مکانیکی، جریان های الکتریکی، مانورهای دستی، تمرینات ورزشی و عوامل فیزیکی دیگر است. در این روشها از ورزش، نور، پرتوهای فرابنفش و فرسرخ، گرما و جریان برق استفاده می شود.

این فرآیند آموزشی یکی از فعالیتهای انجام شده قطب علمی جامعه نگر در طرح ساماندهی طب سرپایی در سطح دانشگاه (مأموریت قطب علمی پزشکی جامعه نگر) برای ایفای نقش مرجعیت، رهبری و مدیریت آموزشی در سطح دانشگاه محسوب می گردد. این مأموریت بنا به درخواست ریاست قطب (دکتر سهیلا رشادت) از ریاست محترم دانشگاه و جلب موافقت ایشان در جلسه هیأت رئیسه و اعلام آن از سوی معاونت آموزشی دانشگاه آغاز شد. در طرح ساماندهی طب سرپایی دانشگاه، یکی از سیاست های قطب، ورود به برنامه آموزشی و سیاست های آموزشی در حال اجرای گروه های ماژور و مینور بالینی بود تا بتواند به تدوین و بازنگری برنامه های آموزشی جدید متناسب با گروه های آموزشی پردازد که در این رابطه مقرر گردید از گروه های بالینی بنابه درخواست مسئول قطب، سهمیه دانشجو از بخش موجود (ماژور یا مینور) به قطب اختصاص یابد. در این رابطه، نماینده علمی قطب برنامه آموزشی

خود را مطابق با بخش مربوطه در راستای توانمندسازی کارورزان آن بخش در ارتباط با طب سرپایی طراحی نمود که فرآیند مذکور جهت کارورزان پزشکی بخش ارتوپدی و داخلی طراحی و در کوریکولوم آموزشی آنان درج گردید و به مرحله اجرا درآمد و در حال حاضر نیز مورد رصد از سوی قطب می باشد.

شرح مختصری از فعالیت صورت گرفته

ابتدا ضمن بررسی متون و منابع آموزشی مربوط به نیازمندی های آموزش پزشکی در راستای اجرای تحول و نوآوری آموزش پزشکی مقدمات کار بصورت تماس تلفنی و شناسایی واحد مذکور و سپس مکاتبه و تشکیل جلسه با مدیریت محترم واحدهای فیزیوتراپی بیمارستانها و معرفی قطب و فعالیتهای آن و اهداف قطب از حضور دانشجویان در آن واحدها برای آنان انجام شد. پس از کسب موافقت و انجام هماهنگی های لازم، برنامه ریزی جهت حضور فیزیکی دانشجویان بخشهای ارتوپدی و داخلی در بخشهای فیزیوتراپی با همکاری رابط معرفی شده (کارشناس مجرب) از سوی آن واحد (سرکار خانم راشدی)، انجام پذیرفت. مقرر گردید که در برنامه آموزشی دانشجویان معرفی شده به قطب قید گردد که در هر دوره آموزشی در عرصه، کارورزان ارتوپدی و داخلی می بایستی یک بار در بخش فیزیوتراپی حضور یابند.

حضور دانشجویان در این بخش منجر به ارتقاء دیدگاه دانشجویان پزشکی و آموزش پیشگیری در سطح سوم و توان ارجاع بیماران جهت توانبخشی در این رابطه گردیده است. همچنین حضور دانشجویان کارورز پزشکی در بخش فیزیوتراپی بیمارستانها موجب می شود دانشجویان با خدمات ارائه شده به بیماران در این بخش آشنا شده و از نزدیک با روند درمان و توانبخشی بیمارانی که به دلایل مختلف به این بخش ارجاع شده اند آشنا شوند. این برنامه در حال حاضر عملیاتی شده و در حال اجرا می باشد.

این فرآیند مبتنی بر حیطه های تدوین برنامه و بازنگری برنامه های آموزشی، استفاده از روشها و تکنیک های آموزشی و همچنین مرجعیت، رهبری و مدیریت آموزشی قطب در راستای توسعه نوآوری آموزشی در سطح دانشگاه و مبتنی بر اهداف وزارت متبوع می باشد.

نتایج حاصل از فعالیت

با اجرای این فرآیند آموزشی، فراگیران از تدوین و اجرای فعالیت آموزشی و امکان فرصتی نو برای یادگیری رضایت داشتند و استقبال می کردند.

۱. توانمند شدن دانشجویان در زمینه مواجهه با بیماریهای نیازمند بازتوانی و فیزیوتراپی
۲. ارتقاء مهارت‌های حرفه‌ای و علمی دانشجو
۳. حساس سازی کارورزان پزشکی به یادگیری پیشگیری و بهداشت در سطح جامعه در سیستم سلامت
۴. مدیریت در ارجاع صحیح و به موقع بیماران نیازمند به خدمات توانبخشی
۵. مرجعیت و رهبری و مدیریت آموزشی قطب در تدوین و بازنگری برنامه های آموزشی در حال اجرا در سطح دانشگاه
۶. استفاده از ظرفیتهای و پتانسیلهای موجود در سطح دانشگاه بعنوان بستر مناسب برای تقویت آموزش سرپایی
۷. استفاده از کارشناسان مجرب دیگر واحدهای خدماتی و بهداشتی برای بکارگیری روشهای نو آموزشی
۸. با اجرای این فرآیند آموزشی، فراگیران از تدوین و اجرای فعالیت آموزشی و امکان فرصتی نو برای یادگیری و ایفای نقش رضایت داشتند و استقبال می کردند.

سطح نوآوری:

این فرآیند در سطح دانشگاه برای اولین بار صورت گرفته است

مدت زمان اجرا: تاریخ شروع: شهریور ۱۳۹۳ در سطح مسئولین دانشگاه و پس از موافقت و انجام پروسه آنگاه مکاتبات با بخش فیزیوتراپی بیمارستان‌ها (امام رضا (ع) و طالقانی)، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در جهت توسعه آموزش انجام شد و اجرای عملی طرح از مورخه ۱۳۹۴/۱۰/۲۶ انجام شد. این ماموریت بخشی از فاز دوم بکارگیری ظرفیت های بهداشتی و خدماتی موجود در سیستم دانشگاه در جهت توسعه آموزش و توانمند سازی دانشجویان پزشکی از طریق توسعه نوآوری آموزشی بود.

تاریخ پایان: هم‌اکنون نیز در حال اجرا می‌باشد.

اینجانب دکتر «سهیلا رشادت» ایده پرداز و مجری فرآیند بوده و متعهد می‌گردم کلیه اطلاعات مبتنی بر واقعیت ترتیب داده شده است. مستندات مکاتبات مربوط به این فرآیند در مجموعه موجود و قابل استناد می باشد. این فعالیت در کوریکولوم آموزشی کارورزان پزشکی و logbook آنان و گزارش کارورزان درج گردیده است. برگزاری مرتب فعالیت آموزشی رصد و مورد پایش قرار میگیرد.

